

Musa Porome

Khi bắt đầu tham gia vào sinh hoạt xã hội và các tổ chức đấu tranh chuyên trị và báo tố văn hoá Champa ở hai ngôi cũng như thân tham gia các tổ chức đấu tranh đòi quyền lợi cho dân tộc bản địa Champa trên diện đàn quốc tế. Và chính đây, hai hai mươi kinh nghiệm và biết nhiều thành phần và đội tổ chức đã giúp cho các sinh hoạt và cuộc đấu tranh đấu

nhiều thành quả tốt, nhưng trong cái tốt ấy cũng lắm cam go vì phải đấu tranh đấu với nhiều phần chính quyền và quan điểm sống mâu thuẫn trong cộng đồng và một số trí thức ở nước ngoài trình bày sau đây.

1). Sự bất ổn trong cộng đồng

Đôi sống bất ổn trong cộng đồng Chăm trong nước Việt nam ngày càng lan rộng không hai chính quyền mà sự bất ổn nguỵ trị nhóm người Chăm không có tâm đầu. Chúng đã dùng thủ đoạn đàn áp dân lành và các vị lãnh đạo tinh thần của dân tộc mà không nghĩ đến hậu quả.

Đi tìm hình ảnh của di dân Chăm Bani ở làng Tánh Linh thuộc tỉnh Bình Thuận đã cho thấy hình ảnh của thánh đường Bani nơi đây bị niêm phong trong suốt tháng Ramawan 07/2014, một việc làm chưa từng xảy ra tại những thánh đường. Nguyên do vì các vị lãnh đạo người Chăm tham gia trong chính quyền đã quyết định cho rằng việc di dân Chăm là hợp luật theo pháp luật của Chăm Bani. Mặt khác, một số dân oan Chăm plei Vần Lâm thuộc tỉnh Ninh Thuận đã có lời kêu gọi xúc phạm đến đại biểu chính quyền địa phương của chính quyền địa phương. Để tin này, tổ chức IOC-Campa gọi kiến nghị lên yêu cầu chính quyền trung ương giúp đỡ công việc xét. Khi sự việc được gọi quy trình và được đưa ra xét thì nhóm dân oan này lại bị thiếp xây dựng nhà cao tầng để thay vì tìm mua lại đất đai để tiếp tục có ruộng canh tác mang nguồn lợi và nuôi sống gia đình. Tiêu diệt thì không còn biết thân và chính quyền địa phương cùng ai. Về mặt thanh niên Chăm Plei Thành Tín bị thanh niên người Kinh hàng xóm đánh chết, hiện nay kiến nghị của IOC-Campa cũng đã được gọi lên chính quyền trung ương yêu cầu xét xử ngay và xử lý. Mọi việc của chính quyền gọi quy trình thì nay có một số Chăm gian không ý thức được đâu là quyền lợi do tín ngưỡng của con người đã bị một số tôn giáo làm bình phong xúi dục mua chuộc một số thanh niên nghèo tham gia vào những hành vi phạm pháp một số người Chăm trong làng của giáo theo Islam chính thức. Sự việc đã gây bao xáo trộn bất ổn trật tự an ninh xã hội trong cộng đồng plei Thành Tín, và plei Hiều là một làng Chăm theo tín ngưỡng Balamôn truyền thống kia. Là người Chăm ai cũng biết chính quyền sẽ không can thiệp vào sự việc này. Gần đây nữa, người Kinh đã đưa ra những phát động vào gia đình khu vực Chăm Balamôn, oái oăm cho việc việc này lại có sự hiện diện của các ông Thầy cúng Chăm Balamôn để làm lễ cúng bái cầu an. Thêm nữa, những việc của các đền Tháp Champa hôm nay đã bị chính quyền biến thành khu thánh địa, tổ chức và quy định.

Tháp Champa bị người Kinh

Đưa ra đền đi tìm mang cho VN lên tháp treo trên những thánh địa Po Klaong Garai. Đền tháp bà Po Ina Nagar Nha Trang cũng không khác, người Kinh tiếp tục lên xây dựng miếu đất hàng nghìn người và tín ngưỡng văn hoá Champa. Truyền thống của người Chăm văn hoá xã hội suy đồi mà chúng ta có một hội đoàn bảo tồn văn hoá Champa và nhóm người hay tổ chức trí thức Chăm nào lên tiếng yêu cầu chính quyền gọi quy trình cho người bị xúc phạm dân tộc. Phải chăng, hội chúng là nhóm Chăm gian chuyên "công nhận công nhận gà nhà" ?

2). Sự xói mòn văn hoá xã hội

Hiện nay, một nhóm Chăm tổ chức hội đoàn mang tên là "Hội văn hoá truyền thống Champa" nhưng họ không đưa ra ngày

kể niệm 175 năm vâng quở Champa bị xoá tên trong bản đồ thế giới năm 2007 và cũng không tham gia ngày ra mắt sách lịch sử Champa năm 2012 tại thành phố San Jose, Hoa Kỳ, nhằm phôi biến rừng văn lịch sử Champa cho thế giới biết và dân tộc Champa. Họ cũng chỉ đóng góp vào cuộc đấu tranh đòi quyền bản đồ cho dân tộc, nhưng sẵn sàng đóng góp vào mọi vấn đề mang lợi danh cho cái TA to lớn, nên sẵn sàng góp tay vào chiến tranh phi nhân văn hoá. Họ chuyên sưu tầm và đăng bài viết của những kẻ viết bài để kích chiến phá trí thức Chăm tại trong lòng ngoài nước, truy cập bá những thông email hàm chứa những văn vô văn hoá lên mạng "ngocham.com". Điều hình là những bài viết của ông Kieu Ngoc Quyen, Thành Đài, Tao Po và một số tên nặc danh khác.... Vấn đề cần đặt là tại sao họ không trực tiếp gia nhập vào thành phố của Thành Đài để cùng Thành Đài đấu tranh theo quan điểm của Thành Đài thay vì đứng ngoài vòng xoáy lá đang thổi những bài ca ngụy các thành phố do Ts.Thành Đài thành lập? Thêm vào đó, họ còn góp phần quở ng bá bệnh virus chiến Chăm-la-tinh theo lối chiến tranh tuồng u họ không mang chút thực tiễn và khoa học do Ts. Quở ng Đại Cống sáng tạo. Nhóm Chăm gian này đang mang ý đồ gì đây? Đây là thùm kich và là thùm trờng, là nôi bắt hính cho công đứng Chăm hôm nay và ngày mai triền miên nếu nhóm Chăm gian này không từ bỏ tư tưởng lợi ích, tiếp tục khoác vào chiến áo mang cái TA to lớn không cần thiệt.

Day dứt trờng của nh huynh đờng tàn, xáo trờng xã hội, trí thức kich chiến ng lẫn nhau mà vấn đề đứng nh còn kéo dài. Văn hoá bị xói mòn vì nhóm tư xỏng là trí thức đã từ chối biến Akhar Thrah Chăm truy cập thông thành lợi ích lại căng phần khoa học để rồi những đờng thấp Champa cô tịch càng cô tịch cùng những tiếng khóc than rờn vang xót xa cho số phận những bóng ma Hồi mốt lớn nôi a phôi lợi lợi rồi rờn nhau đi tìm lợi ích truy cập thông đờng đờng xỏa. Nhiệm vụ trí thức Chăm luôn đặt danh vờng và quyền lợi cá nhân đi trờng, là nguyên nhân làm đờng lợi truy cập thông đờng đờng dân tộc. Đờng sỏng xã hội ngày càng suy thoái, thông đoàn kết đờng nh giời Chăm gian không làm tha thiết đờng rờn xã hội Chăm phôi trờ thành một thế giới vô chiến. Thêm vào đó, quan điểm sỏng mâu thuẫn giữa hai thế hệ già và trờ. Trí thức già nua quen lợi sỏng phong kiến lợi thế lo ôm cái TA mà không màn nghĩ đờng sỏng mnh của đoàn kết dân tộc, lôi kéo một số trí thức trờ có quan hệ tiếp tục bày trò chia rẽ công đứng mà quên của bản phần của một thế hệ đờng lại của dân tộc mà vờng quở đã bị ngoi xâm xỏa sỏ. Trờng cũng nên biết, ngoài phần tư nh vô trách nhiệm đó, đa phần trí thức trờ có tâm đờng vớ dân tộc luôn tha thiết vớ truy cập thông đờng đờng nên chuởng sỏ hài hoà trong công đứng. Tờng rờng, họ lợi im lặng trờng nh những cónh đời oan nghiệt, ly tán và xáo trờng đang xỏy ra trong công đứng, để mặc cho văn hoá xói mòn, xã hội suy thoái mà không trờc tiếp lên tiếng bênh vực. Bỏ hính thay!

Tháng 7 năm 2014, ông Heiner Bielefeldt là một báo cáo viên đặc biệt của Hội đồng Liên Hiệp Quốc (U.N special rapportuer) đến Việt nam để điều tra về nhân quyền do tôn giáo. Cơ quan Liên Hiệp Quốc đã yêu cầu IOC-Campa cho danh sách một số trí thức Chăm để đi đến tìm kiếm công đồng người bị nạn để có dân cư Chăm sinh sống mà tìm do tín ngưỡng đang bị chính quyền Việt Nam để đi không công bằng. IOC-Campa đã cung cấp cho họ và biệt chức phái đoàn số đến gặp một số trí thức Chăm này. Thế nhưng, về nhân quyền đây là người Chăm không có tìm kiếm công đồng thì làm sao nhân viên Liên Hiệp Quốc có thể lấy tin chính xác để giúp giải quyết về nhân quyền trong khi về việc mâu thuẫn trong tín ngưỡng, xã hội bị tàn phá, tiếp tục bị coi thường người phát xuất từ chính người Chăm?

Có thể hiểu và thông cảm cho những người Chăm theo cộng đồng bé nhỏ còn ở quê nhà vì lo sợ những bạo lực chung quanh, điều đáng trách nhất là những người Chăm đã may mắn qua đời của tất cả các quốc gia tìm do dân cư phóng khoáng, thế mà nhóm Chăm gian này chúng họ đã có bài học từ tào nào rồi họ cũng không, những người ngoan cố tiếp tục để tiếp duy trì bên phần tử bên bờ của mình vào lòng mòn mỏi tìm kiếm gây bao thảm họa cho công đồng hôm nay và ngày mai.

Tổ quan đi tìm ý thức mâu thuẫn quy định lại của ((nhóm)) trí thức trong công đồng Chăm đã làm tôi mất đi niềm hy vọng để tranh đấu thách thức và vô tình. Thêm vào đó, tuy nhiên càng cao số các khoản tiền y u. Đây là thời điểm chuyển giao cho giải quyết còn tâm huyết và trách nhiệm với dân tộc tiếp tục cuộc hành trình. Mong sao giải trí thức trở nên để luồng gió thổi tiếp tục lên vào không làm thất đi những niềm đoàn kết. Hãy để tôi mua lại niềm hạnh phúc mà người Chăm của chúng ta có, để cho giải quyết có thể hòa nhập chung và tiếp quyết định, để những người cho tiếp tục lại số mệnh của dân tộc.